



การลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ : แนวคิดและการประยุกต์ใช้ในการศึกษาพยาบาล

กมลรัตน์ เทอร์เนอร์*

จรัสศรี เพ็ชรคง**

จุฬารัตน์ ห้าวหาญ***

นภาพร มามาก*

บทคัดย่อ

การลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หรือสอนน้อยเรียนรู้มาก (Teach less, Learn more, TLLM) เป็นแนวคิดการจัดการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาไปสู่การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นนักคิด การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จึงไม่มุ่งที่การบรรยายเป็นหลักแต่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำการเรียนรู้เอง เช่น ให้มีการสืบค้น การคิดวิเคราะห์ และการลงมือปฏิบัติ หลักการของ TLLM ประกอบไปด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการคือ ทำไมจึงต้องสอน สอนอะไร และสอนอย่างไร โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนการสอน การออกแบบและวางแผนของครูผู้สอนมีความสำคัญมาก ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง 3 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักฐาน และการประเมินผลการเรียนรู้ และขั้นตอนที่ 3 การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อพิจารณาหลักการของ TLLM แล้วจะเห็นได้ว่าเป็นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่มีรากฐานมาจากแนวคิดการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ประเทศไทยได้พยายามนำมาใช้ในการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กันมากกว่าสองทศวรรษที่เรียกว่าการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกหรือ Active learning นั่นเอง

คำสำคัญ : การลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้; สอนน้อยเรียนรู้มาก; การศึกษาพยาบาล

* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ชลบุรี; e-mail : kmrtturner@gmail.com

** วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช

*** วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี สุรินทร์



Teach Less, Learn More: A Conceptual Model and Application for Nursing Education

Kamolrat Turner*

Jarussri Petkong**

Chularat Howharn***

Navaporn Mamark*

Abstract

Teach Less Learn More (TLLM) is a conceptual model for education of the Republic of Singapore developed to reform education and makes it more effective. The focus is to develop students to be thinkers. Therefore, there was a need to shift from giving lectures to the facilitation of active learning among students. The students are encouraged to inquire, analyze, and practice. TLLM comprises 3 main principles, including 1) why you need to teach, 2) what to teach, and 3) how to teach with a student-centered approach. Design and planning of the teachers are very important components and need to be related in 3 steps: 1) identify learning goals, 2) identify evidence and evaluation, and 3) plan for learning activities and experience. It can be seen that the concepts of TLLM have the same focus with the principles of student centered learning, as stated in the Education Act B.E. 2542. These concepts are also similar to the concepts of active learning that we have adopted for our education over the last two decades.

Keywords : Decrease teaching increase learning; Teach less learn more; Nursing education

* Boromarajonani College of Nursing, Chonburi; e-mail : kmrtturner@gmail.com

**Boromarajonani College of Nursing, Chakriraj

***Boromarajonani College of Nursing, Surin



ความเป็นมาและความสำคัญ

การทำงานของพยาบาลวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 มีบริบทที่แตกต่างจากศตวรรษที่ผ่านมาอย่างมาก กล่าวคือเป็นการทำงานในระบบสุขภาพและสังคมที่มีความซับซ้อนภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา การจัดการศึกษาพยาบาลจึงต้องปรับเปลี่ยนจากการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการให้เนื้อหาสาระความรู้ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานจริง เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น เบนเนอร์ และคณะ¹ กล่าวว่า การสอนที่ผู้สอนใช้วิธีให้ความรู้โดยการบรรยายเป็นหลักในภาคทฤษฎีนั้น ผู้เรียนจะไม่ได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง

ผู้เรียนจะเกิดทักษะและกระบวนการคิดได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการออกแบบการเรียนรู้ของผู้สอน การเรียนการสอนที่เน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลางจะทำให้การพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนและทักษะต่างๆ ถูกจำกัด การศึกษาแนวใหม่เป็นการสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 เป็นการออกแบบหรือการปรับวิธีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เป้าหมายหลักของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงไม่ใช่ตัวเนื้อหาหรือสาระความรู้ แต่เป็นการฝึกทักษะของการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต² การลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้หรือสอนน้อยเรียนมาก (Teach Less, Learn More) เป็นแนวคิดหนึ่งที่ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนและบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน โดยผู้สอนต้องสอนให้น้อยลง แต่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น จากการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิด สืบค้นข้อมูล การแก้ปัญหาและฝึกทักษะต่างๆ ที่จะสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง และทักษะเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้สอนต้องตระหนักว่าเป้าหมายสำคัญที่ต้องการให้เกิดคือการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่ใช่การสอนของครูผู้สอน³ นอกจากนี้การออกแบบการ

เรียนการสอนดังกล่าว ยังเป็นการออกแบบกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับทิศทางในการพัฒนาประเทศตามโมเดล “ไทยแลนด์ 4.0” ซึ่งต้องการคนทำงานที่มีทักษะการคิดสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรม ดังจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

ที่มาของแนวคิด Teach Less, Learn More

แนวคิด Teach Less, Learn More (TLLM) เป็นแนวคิดการจัดการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยนายกรัฐมนตรี Lee Hsien Loong ในปี ค.ศ. 2004 และถูกถ่ายทอดสู่การปฏิบัติโดยรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการในปี ค.ศ. 2005 TLLM ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อต้องการลดช่องว่างของวิธีการสอนที่มีอยู่หลากหลายและวิธีการสอนที่ผู้สอนเลือกใช้⁴ ซึ่งอยู่ภายใต้วิสัยทัศน์ในการพัฒนาระบบการศึกษาที่กล่าวว่า Thinking Schools, Learning Nation (TSLN) ทั้งนี้ TSLN ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาเพื่อการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่ง Thinking Schools เป็นวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้โรงเรียนทุกโรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นนักคิด⁵ ส่วน Learning Nation เป็นวิสัยทัศน์ของการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับนวัตกรรมและความสามารถในการสร้างสรรค์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง แนวคิด Teach Less, Learn More (TLLM) ไม่ได้หมายความว่าให้ครูผู้สอนนั้นสอนน้อยลง แต่เป็นแนวคิดที่ทำให้ครูผู้สอนนั้นสอนดีขึ้น⁶ มุ่งเน้นประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้นและเป็นการเตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตของผู้เรียนที่มากกว่าการมุ่งเน้นที่การสอบแข่งขัน⁵ แนวคิดนี้จึงต้องการเปลี่ยนจากการจัดการศึกษาในเชิงปริมาณไปสู่การจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ คือ ต้องการเพิ่มการจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพและลดการจัดการศึกษาในเชิงปริมาณซึ่งการเพิ่มการจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ คือ การเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การเปิดโอกาส



ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดของตนเอง ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการใช้แนวการสอนหรือวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียนรู้โดยลดการจัดการศึกษาในเชิงปริมาณ คือ การลดบทบาทของครูจากผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะ การลดการเรียนรู้โดยการท่องจำ การสอบ และการหาคำตอบจากการแทนค่าในสูตรต่างๆ เพิ่มการกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้⁴

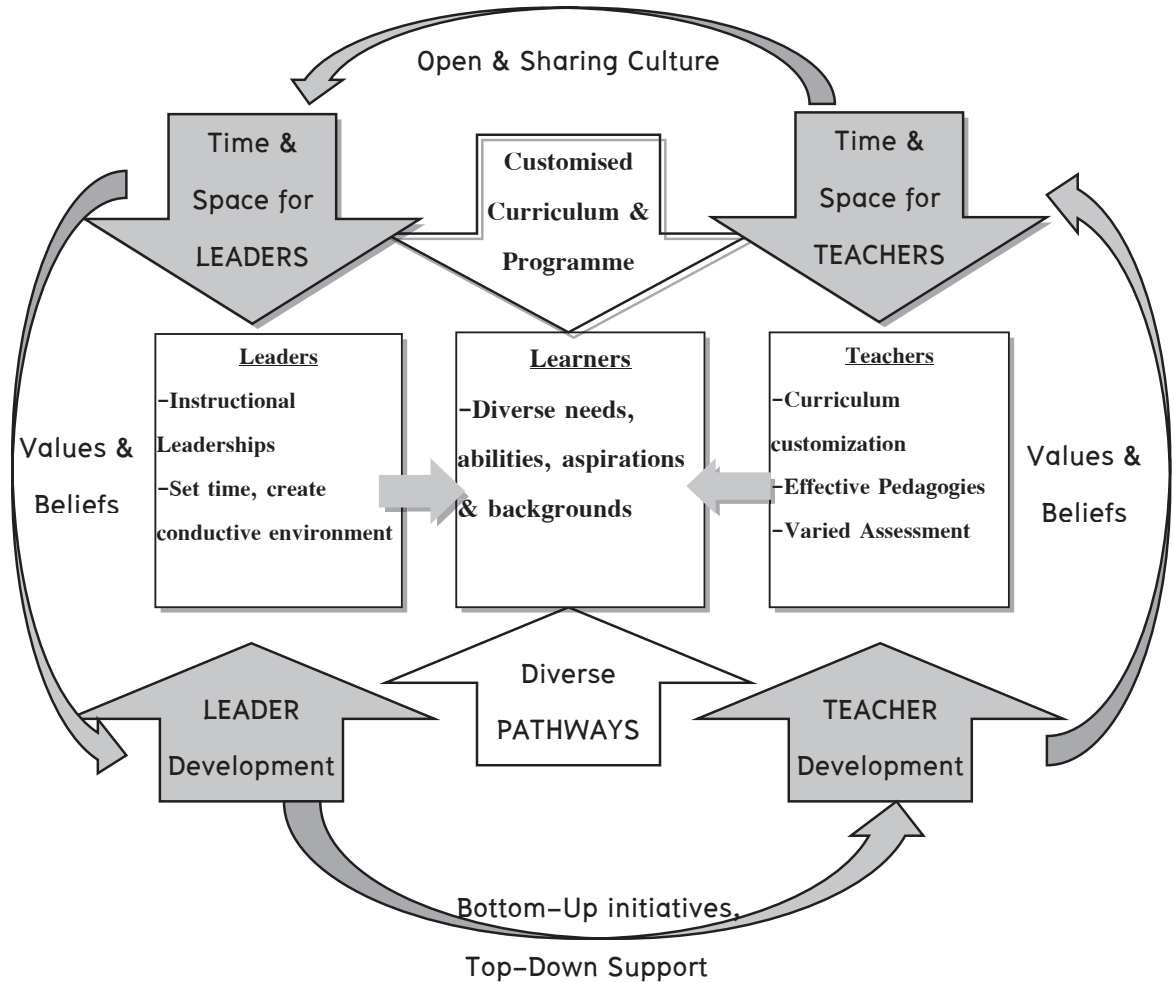
หลักการของ Teach Less, Learn More (TLLM) ประกอบไปด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการคือ ทำไมจึงต้องสอนสอนอะไร และสอนอย่างไร ในหลักการประการแรกที่ว่าด้วยทำไมจึงต้องสอนนั้น ต้องคำนึงถึงผู้เรียนให้มากขึ้น ต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ต้องสร้างความเข้าใจ รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจในบททดสอบของชีวิต ในทางตรงกันข้ามสิ่งที่ต้องปฏิบัติให้น้อยลงคือ การเร่งรีบให้จบตามรายละเอียดของรายวิชา การลดความกลัวต่อการสอบไม่ผ่าน การมุ่งเน้นแต่ที่เนื้อหา และการใช้ชีวิตเพื่อการสอบเท่านั้น ส่วนหลักประการที่สองนั้น ต้องสอนในภาพรวมทั้งหมดไม่ใช่มุ่งเน้นที่เนื้อหา ต้องเน้นที่มูลค่าของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นไม่ได้มุ่งเน้นที่คะแนนหรือเกรด ต้องสอนกระบวนการไม่ใช่สอนผลลัพธ์ และต้องสอนให้รู้วิธีหาคำตอบไม่ใช่สอนให้หาคำตอบจากตำราเท่านั้น ส่วนในวิธีการสอนนั้นต้องใช้วิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ไม่ใช่สอนให้ปฏิบัติตามได้ ผู้สอนต้องใช้วิธีการสอนที่หลากหลายไม่ใช่ใช้วิธีการเดียวแล้วสามารถสอนได้ทุกเนื้อหา ต้องใช้วิธีการสอนที่เป็นการแนะนำ กระตุ้น ส่งเสริม และเป็นแบบอย่าง ไม่ใช่บอกเล่าเพียงอย่างเดียว นอกจากนั้นการประเมินผลต้องใช้วิธีการที่หลากหลายและเพิ่มวิธีการประเมินโดยใช้วิธีเชิงคุณภาพ ไม่ใช่ใช้วิธีการประเมินรวบยอดและประเมินเชิงปริมาณเท่านั้น⁵

กรอบแนวคิด Teach Less, Learn More (TLLM)

รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของสิงคโปร์ Mr.Tharman Shanmugaratnem ได้นำเสนอกรอบแนวคิดของ TLLM ซึ่งใช้หลักการของการเปลี่ยนวิธีการสอนจาก“ปริมาณ”สู่ “คุณภาพ” กรอบแนวคิดที่นำเสนอไว้คือกรอบการทำงานของหลายฝ่าย ซึ่งได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในขณะที่ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากการสอนเป็นผู้ชี้แนะ ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

การเปลี่ยนจากปริมาณไปสู่คุณภาพนั้นหมายความว่า รวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้สอนในห้องเรียน การเพิ่มโอกาสในการให้ผู้เรียนได้อภิปรายมากขึ้น การเรียนรู้แบบเรียนรู้ตลอดชีวิต และการใช้นวัตกรรมและกลยุทธ์การสอนที่มีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันต้องลดการสอบแบบเข้าข้อสอบ ลดการทดสอบแบบให้ผู้เรียนต้องตอบแบบลอกเลียนแบบคำตอบหรือสูตรจากครูผู้สอน

จากกรอบแนวคิดจะเห็นได้ว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนการสอน โดยการสอนที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ที่น้อยลง แต่เกิดการเรียนรู้ได้มากจะประสบผลสำเร็จนั้นผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่เรียนแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องเข้าใจผู้เรียนที่มีพื้นฐานการเรียนรู้และความต้องการการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ครูต้องเตรียมผู้เรียนให้มีการเรียนรู้ ไม่ใช่เรียนเพื่อการสอบ ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความหลากหลายได้ ไม่ใช่การออกแบบหลักสูตรแบบที่ทุกคนสามารถใช้ได้เหมือนกัน



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของ TLLM

ที่มา: Juin Ee Teo, Zongyi Deng, Christine Kim-Eng Lee, & Christina Lim-Ratnam. Chapter 7 Teach Less, Learn More Lost in Translation; 2013, P.103.

ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งจะเห็นได้ว่าจากหลักการที่สำคัญของ TLLM ที่ระบุไว้ในเบื้องต้นว่าประกอบไปด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการคือทำไมจึงต้องสอนอะไร และสอนอย่างไร เมื่อนำกรอบแนวคิดนี้ไปสู่การปฏิบัติต้องทำความเข้าใจว่า ทำไมจึงต้องสอนคือวัตถุประสงค์ของการสอน ส่วนที่จะบอกว่าสอนอะไรนั้นคือเนื้อหาการสอน แต่การสอนอย่างไรนั้นก็คือการออกแบบการเรียนการสอนนั่นเอง โดยผู้สอน

ต้องรู้ด้วยว่ากำลังจะสอนใคร ผู้เรียนนั้นมีพื้นฐานอย่างไร การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงความต้องการที่แตกต่างกันของผู้เรียนด้วย ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการสอน เนื้อหาที่จะสอน และวิธีการต้องถูกออกแบบให้เหมาะกับผู้เรียนนั่นเอง (Customised Curriculum & Programme)

ยิ่งไปกว่านั้นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือผู้บริหารการศึกษาที่ต้องมีภาวะผู้นำทางการศึกษา จัดเวลาและ



สิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการจัด TLLM รวมทั้งการสนับสนุนจากระดับล่างขึ้น-บน และบน-ล่าง รวมทั้งค่านิยมและความเชื่อที่เชื่อมั่นว่าการสอนน้อยแต่เรียนได้มากนั้นเป็นวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล และสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง ทั้งนี้การประเมินผลจะเปลี่ยนเป็นการประเมินว่าผู้เรียนนั้นเรียนรู้ มากน้อยเพียงใด ไม่ใช่ประเมินว่าผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาใด

ความสอดคล้องระหว่างประเทศไทย 4.0 และแนวคิดการจัดการเรียนการสอน

รัฐบาลได้กำหนดโมเดลใหม่ในการปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศไทย จากโมเดลประเทศไทย 1.0 ที่เน้นภาคเกษตร ไปสู่ประเทศไทย 2.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา สู่ประเทศไทย 3.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมหนัก ไปสู่ประเทศไทย 4.0 หรือ “ไทยแลนด์ 4.0” ที่เป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม หรือ “Value-Based Economy” เป็นการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยพัฒนา เพื่อช่วยปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจประเทศไทยให้ไปสู่ความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน โดยรัฐบาลกำหนดว่าจะต้องมีการดำเนินการเพื่อพัฒนาศักยภาพด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาใน 5 กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม และกลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว โดยใช้พลังประชารัฐในการขับเคลื่อน ซึ่งในการขับเคลื่อนนี้มีกลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่มที่จะต้องถูกยกขีดความสามารถ ซึ่งได้แก่ กลุ่มเกษตรกรที่จะต้องเปลี่ยนจากเกษตรดั้งเดิม ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี การเปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่รัฐต้องการให้ช่วยเหลือตลอดเวลาไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง การ

เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำไปสู่ High Values Services และการเปลี่ยนจากแรงงานทักษะขั้นต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะขั้นสูง⁷

จากประเด็นการขับเคลื่อนดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพของประชากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ระบบการศึกษาที่จะตอบโจทย์ของการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 ได้นั้น ต้องให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนวิธีการสอน ให้ความรู้เชิงเทคนิคและการท่องจำให้น้อยลง เปลี่ยนเป็นการเพิ่มน้ำหนักมากขึ้นกับการสร้างทักษะการเรียนรู้และปรับตัวของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต รวมทั้งวิธีการประเมินผลที่ต้องเปลี่ยนเป็นไปใช้วิธีการที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ใช่เพียงแค่การสอบเพียงอย่างเดียว ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะต่างๆ ที่จำเป็น ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ จะสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาแนวใหม่ที่จะช่วยนำพาประเทศไทยไปสู่ “ไทยแลนด์ 4.0” ได้ภายใน 3-5 ปี ตามเป้าหมายที่รัฐบาลได้กำหนดไว้⁸

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสอนน้อยแต่เรียนรู่มาก

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสอนน้อยแต่เรียนรู่มาก (Teach Less, Learn More) สามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายวิธี ทั้งนี้ต้องเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ในประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ที่โรงเรียนสตรีราฟเฟิล (Raffles Girls' School) พบว่าวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ คือ การออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) ซึ่งพัฒนาโดย Wiggins & McTighe^{5,9} เริ่มจากคิดทุกอย่างให้จบสิ้นสุด จากนั้นจึงเริ่มต้นจากปลายทางที่ผลผลิตที่ต้องการ (เป้าหมายหรือมาตรฐานการเรียนรู้) สิ่งนี้ได้มาจากหลักสูตร เป็นหลักฐานผลลัพธ์แห่งการเรียนรู้ (Performances)



แล้วจึงวางแผนการเรียนการสอนในสิ่งที่จำเป็นให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การสร้างผลงานหลักฐานแห่งการเรียนรู้ นั่นได้ กระบวนการการออกแบบการวางแผนของครูผู้สอนเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง 3 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักฐานและการประเมินผลการเรียนรู้ และขั้นตอนที่ 3 การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยคำถามคือ ขั้นตอนที่ 1 อะไรคือความเข้าใจที่ต้องการและมีคุณค่า ขั้นตอนที่ 2 อะไรคือหลักฐานผลลัพธ์ของความเข้าใจ และขั้นตอนที่ 3 ประสบการณ์การหรือกิจกรรมการเรียนการสอนอะไรที่จะสนับสนุนทำให้เกิดความเข้าใจ ความสนใจ และนำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้¹⁰⁻¹¹ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การใช้หลักการออกแบบแบบย้อนกลับ สิ่งแรกผู้สอนควรทำคือการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (Learning goals) ซึ่งต้องเป็นการเรียนรู้ด้วยความเข้าใจที่ลุ่มลึกและยั่งยืน (Enduring understanding) ประกอบด้วย การกำหนดคำถามสำคัญ การกำหนดความเข้าใจที่คงทน จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา/ความรู้ที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ และทักษะที่ต้องการพัฒนา เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วผู้เรียนต้องเกิดความเข้าใจที่คงทน สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และเชื่อมโยงไปสู่สถานการณ์ต่างๆ ได้⁵

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดหลักฐาน และการประเมินผลการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ประกอบด้วย การกำหนดหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ ชิ้นงานหรือภาระงาน ซึ่งจะบ่งชี้หรือแสดงการเรียนรู้ที่ผ่านการปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรมของผู้เรียน ทำให้ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ และการประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการในการตรวจสอบ ค้นหา หรือรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน แล้วนำผลที่ได้มาสรุป และตัดสินใจว่าผู้เรียนเกิดการการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด การประเมินผลการเรียนรู้ นับเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียน

การสอน และไม่สามารถแยกออกจากกระบวนการเรียนการสอนได้ ซึ่งการประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวคิด Teach Less, Learn More คือการประเมินตามสภาพจริง เนื่องจากการประเมินผลที่สามารถประเมินได้ทั้งกระบวนการ และผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียนรู้ โดยผู้สอนควรพิจารณา กำหนด และประเมินหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนจากความเข้าใจที่คงทน ต้องพิจารณาว่าผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนคืออะไร จะใช้เครื่องมือใดในการประเมินความเข้าใจที่คงทน ทักษะหรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ซึ่ง Wiggins & McTighe¹² ได้จัดความเข้าใจออกเป็น 6 มิติ (Six facets of understanding) ได้แก่ 1) ความสามารถอธิบายชี้แจงเหตุผล (can explain) 2) การแปลความหรือตีความและสะท้อนคิดเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ได้ (can interpret) 3) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์ และเหมาะสมกับสถานการณ์ (can apply) 4) ความสามารถในการรับรู้ และมองเห็นภาพจากข้อมูล ทฤษฎีหรือเรื่องราวที่ได้รับ และประมวลภาพรวมได้ (have perspective) 5) ความสามารถในการหยั่งรู้ มองเห็นคุณค่าในสิ่งต่างๆ ที่คนอื่นอาจมองไม่เห็นและพิสูจน์ข้อเท็จจริงให้เห็นเชิงประจักษ์ได้ (can empathize) และ 6) รู้จักตนเองตระหนักถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ค่านิยม อคติและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของตน (have self-knowledge) โดยเชื่อว่าถ้าผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างแท้จริง จะสามารถแสดงให้เห็นมิติของความเข้าใจดังกล่าวได้ ในวิธีการของ Backward Design นั้น ผู้สอนต้องคิดเหมือนนักประเมินผล เริ่มวางแผนการเรียนรู้ด้วยการคิดถึงหลักฐานที่จะบ่งชี้ว่าผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายและต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งต้องสอดคล้องกับขั้นตอน



ที่ 1 และ 2 โดยประเด็นที่ต้องคำนึงถึงในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน ได้แก่^{3,9}

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ควรอยู่บน
พื้นฐานของสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ และแหล่งเรียนรู้ควรอยู่
ในชีวิตจริง

2. เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน
ได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน
รวมทั้งได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์
เป็นนักคิด และนักแก้ปัญหา

4. ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้สืบเสาะ
หาความรู้ ลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

5. ผู้สอนมีบทบาทในการจัดบริหารการเรียนรู้ที่
หลากหลาย ตั้งคำถามที่ท้าทายความสามารถ และกระตุ้น
สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการสร้างความรู้

จากการทบทวนกรอบแนวคิดทฤษฎีของการจัด
การเรียนการสอนแบบสอนน้อย เรียนรู้มากหรือลดเวลา
เรียนเพิ่มเวลารู้ เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่าหลักการสำคัญ
เดียวกันกับแนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับ
3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22: “หลักการจัดการศึกษา
ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และ
พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ
พัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” มาตรา
24: กระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและ
กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด
ของผู้เรียน โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ
สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน
และแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์
จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน
และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้
ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน... ผู้สอนสามารถ
จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ

อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมี
ความรอบรู้...” มาตรา 26: “ประเมินผู้เรียน พิจารณา
จากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต
พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ
ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม
ของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ให้ใช้วิธี
การประเมินที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้า
ศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนใช้ประกอบ
การพิจารณา”¹³ ซึ่งแนวคิดการจัดการเรียนการสอนใน
ลักษณะนี้นักการศึกษาบางกลุ่มใช้คำว่า การเรียนการ
สอนเชิงรุก (Active learning)

สำหรับการจัดการศึกษาพยาบาลของประเทศไทย
นั้น สถาบันการศึกษาต่างๆ ได้พยายามปฏิรูปมากว่าสอง
ทศวรรษเพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวคิด
ดังกล่าวข้างต้น แต่การปรับเปลี่ยนเป็นลักษณะค่อยเป็น
ค่อยไปตามความพร้อมของผู้สอนและการสนับสนุนของ
สถาบัน ซึ่งต่างจากประเทศสิงคโปร์ที่มีการปรับเปลี่ยน
ทั้งประเทศไปพร้อมๆ กัน จึงทำให้แนวคิดการสอน
น้อยเรียนรู้มากเป็นที่รู้จักในวงการศึกษาระดับกว้าง
สำหรับการจัดการศึกษาระดับพื้นฐานของไทยเมื่อเดือน
กันยายน พ.ศ. 2558 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ
นโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ซึ่งหมายถึงการลด
ชั่วโมงที่ครูสอนในห้องเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียน
รู้จากประสบการณ์จริงเพิ่มขึ้น¹⁴ ซึ่งนโยบาย “สอนน้อย
เรียนรู้มาก” และ “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” จะบรรลุเป้า
หมายของการจัดการศึกษาได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ
ความสามารถของผู้สอนในการประยุกต์แนวคิดไปสู่
การกำหนดเป้าหมาย การออกแบบ การจัดกิจกรรมและ
การประเมินผลการเรียนการสอน

**การประยุกต์ใช้แนวคิดสอนน้อยแต่เรียนรู้มาก
ในการจัดการศึกษาพยาบาล** ธรรมชาติของการ
จัดการศึกษาในวิชาชีพพยาบาล เป็นการเรียนรู้สู่การ
ปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนต้องเป็น ผู้ลงมือกระทำ และฝึกฝนซ้ำๆ
จนกลายเป็นทักษะปฏิบัติ ที่จะนำไปใช้ในการดูแลผู้รับ
บริการทางสุขภาพ ซึ่งในลักษณะการจัดการเรียนการ
สอนส่วนหนึ่งคือการเรียนทฤษฎีในห้องเรียน อีกส่วน



หนึ่งคือการลงมือฝึกฝนทักษะด้านการพยาบาลต่าง ๆ เบนเนอร์และคณะ¹ ได้กล่าวการเรียนการสอนภาคปฏิบัติเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ และสถานการณ์ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาพยาบาล ซึ่งจะเห็นได้ว่าในภาคปฏิบัติเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดการสอนน้อยเรียนรู่มาก เพราะผู้สอนจะเป็นเพียงผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพโดยการตั้งคำถาม การให้ผู้เรียนสะท้อนคิด การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนในการเรียนภาคทฤษฎีนั้นจำเป็นต้องปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันที่มีความซับซ้อน การบรรยายที่เน้นการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้นั้นจึงไม่เพียงพอที่จะพัฒนาทักษะสำคัญในการปฏิบัติงานเช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การปรับบทบาทสำหรับครูพยาบาลที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้น “การสอนให้น้อยลง แต่ให้มีการเรียนรู้มากขึ้น (Teach Less, Learn More)” นั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นดังกล่าวข้างต้น ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ยากเกินไปสำหรับครูพยาบาล เพราะเกือบครึ่งหนึ่งของวิชาที่จัดในหลักสูตร เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์อยู่แล้ว แต่มีอีกส่วนหนึ่งที่เป็นการเรียนรู้ในเชิงทฤษฎี ซึ่งแต่เดิมการจัดการเรียนการสอนจะเน้นเนื้อหาเป็นหลัก (content based) ดังนั้นในรายวิชาต่างๆ จึงอัดแน่นไปด้วยเนื้อหาที่อาจารย์พยาบาลแต่ละคนคิดว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่นักศึกษาจะต้องรู้ เพราะมีความเชื่อลึกๆ ว่า ถ้าไม่มีความรู้ทางทฤษฎี จะปฏิบัติได้ไม่ถูกต้อง การสอนจึงเน้นการบรรยายเป็นหลักเพื่อใส่เนื้อหาให้ได้มากที่สุด ถึงแม้ว่าในบางรายวิชาจะมีชั่วโมงภาคทดลองให้นักศึกษาได้ลงมือกระทำ แต่บางครั้งครูก็ยังหวังว่าผู้เรียนจะได้เนื้อไม่ครบ จึงมีการขอชั่วโมงสอนเพิ่มเติม นอกเวลา และครูพยาบาลก็จะรู้สึกภาคภูมิใจ ในการทุ่มเท เสียสละเวลาส่วนตัวมาสอนนักศึกษา นอกเวลา รู้อะไรมาก็อยากบอกให้หมด แต่สิ่งเหล่านี้เริ่มจะนำมาใช้ไม่ได้อีกต่อไป นอกจากนี้การที่ครูผู้สอนพยายามป้อน

เนื้อหาอาจเป็นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนอาจยึดติดกับความรู้ที่ครูถ่ายทอดให้ ทำให้ขาดทักษะการค้นคว้าและเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาคทฤษฎีจึงควรต้องออกแบบให้เหมาะสมกับนักศึกษาพยาบาลที่เป็นคนรุ่นใหม่ที่เกิดมาในยุคของเทคโนโลยี ไร้พรมแดน ที่ความรู้จากแหล่งต่างๆ มีมากมายที่นักศึกษาจะหาได้ด้วยตนเอง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการที่จะเรียนรู้ การสอนแบบป้อนเนื้อหาเป็นหลักอาจทำให้นักศึกษาบางคนที่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ เกิดความเบื่อหน่าย เริ่มจะไม่เข้าใจว่าที่ครูพร่ำบอกคืออะไร จำไม่ได้ และบางครั้งสิ่งที่ครูบอกอาจไม่ตรงกับสิ่งที่ได้สืบค้นมา ความสนใจในเรื่องหนึ่งๆ สิ้นลง เพราะมีหลายเรื่องที่จะเข้ามาพร้อมๆ กัน นักศึกษาเริ่มรู้สึกว่าทำไมต้องจำ ก็ถ้าอยากรู้อะไร สามารถค้นหาได้เอง ถูกต้องหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

การทำหน้าที่ครูพยาบาลในยุคใหม่นี้จึงเป็นสิ่งที่ท้าทาย ดังที่ นวรัตน์ ไชยมภู และสุจิตรา จรจิตร¹⁵ มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของครูพยาบาลในศตวรรษที่ 21 ภายใต้แนวคิด สอนน้อย เรียนมาก เป็นความท้าทาย อย่างมากเพื่อสร้างผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยครูพยาบาลต้องทำหน้าที่ในการจุดประกายไฟในตัวของผู้เรียนให้ เกิดความกระหายในการเรียนรู้ มีความสนุกกับการเรียนรู้ และอยากเรียนรู้ต่อไปตลอดชีวิต¹⁵ การเรียนรู้ที่แท้ คือการฝึกทักษะสำหรับนำไปใช้งานได้ในสภาพจริง ของชีวิต ไม่ใช่การ “มีความรู้” แบบจำได้ทราบดี ซึ่งเป็นเพียงขั้นต้นของผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนั้น ในขั้นตอนของการเรียนรู้ นักศึกษาต้องค่อยๆ เข้าใจมายาของความรู้ ว่าความรู้ที่คงที่ตายตัวไม่มีอยู่จริง เพราะสถานการณ์จริงมีความซับซ้อน มีบริบทที่แตกต่างหลากหลาย ความรู้ที่นำมาใช้จริงและได้ผลย่อมต้องซับซ้อนตามไปด้วย¹⁶ ดังนั้นบทบาทของครูจึงเปลี่ยนไป การสอนแบบบรรยายจะต้องลดน้อยลง แต่บทบาทที่เพิ่มมากขึ้นของผู้สอนคือ ผู้สอนต้องมีการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ และเตรียมคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียน



เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด TLLM ผู้สอนต้องคำนึงถึงคำถาม 3 คำถามข้างต้น ได้แก่ 1) ทำไมต้องสอน 2) สอนอะไร และ 3) สอนอย่างไร⁴

การออกแบบระบบการสอนในศตวรรษที่ 21 จึงต้องออกแบบให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองมากกว่า การรับการถ่ายทอดจากครูผู้สอน (Constructivism) โดยออกแบบให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และสรุปเป็นองค์ความรู้ และหากต้องการให้ผู้เรียนสามารถจดจำความรู้เหล่านั้นได้ดีขึ้น และเกิดทักษะต่าง ๆ จากการปฏิบัติ ผู้สอนควรออกแบบการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง¹⁷ ซึ่งมีหลายวิธีที่ได้ผลดีเช่นการสอนแบบโครงงาน (Project-based learning) การใช้ปัญหาเป็นหลัก (PBL) การใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) และ ห้องเรียนกลับทาง (Flipped classroom) ซึ่งผู้เขียนหลัก (กมลรัตน์ เทอร์เนอร์) ได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสกลบุรี แล้วพบว่าได้ผลดีมากโดยเฉพาะการสอนแบบ

โครงงาน สามารถพัฒนาทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ และการคิดนวัตกรรมได้เป็นอย่างดี ในปีการศึกษา 2558 นักศึกษาที่เรียนด้วยวิธีนี้ชนะการประกวดนวัตกรรมทางการพยาบาลในการประชุมวิชาการพยาบาลระดับชาติ 3 รางวัล และในการประชุมวิชาการเครือข่ายสถาบันการศึกษาภาคเอกชนในปี 2559 อีก 1 รางวัล

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ช่วยพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นได้ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลนั้น เป้าหมายไม่ได้มีเพียงการพัฒนาการคิดสร้างสรรค์เท่านั้น เพราะผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ตามมาตรฐานอุดมศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์นั้น กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ไว้ 6 ด้าน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ตามแนว TLLM สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้แต่ละด้านดังตารางที่ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ การสอนน้อยเรียนรู้มาก ดังนี้

ตารางที่ 1 ความสอดคล้องของ ผลลัพธ์การเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ การสอนน้อยเรียนรู้มาก

ผลลัพธ์การเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้	การประยุกต์ใช้ การสอนน้อยเรียนรู้มาก
คุณธรรม จริยธรรม	การเรียนรู้จากสภาพการณ์จริง เช่น การศึกษาพฤติกรรมบุคคลในสภาพจริง การเรียนรู้จากบุคคลต้นแบบ ด้านคุณธรรม จริยธรรมทางการพยาบาล การเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน เช่น โครงการทำความดี โครงการจิตสาธารณะ	จุดเน้นสำคัญ คือการช่วยให้นักศึกษา เห็นค่านิยมของตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์และสะท้อนพฤติกรรมของตนเอง และผู้อื่น ในสถานการณ์ต่าง ๆ การเรียนรู้จากต้นแบบ จะช่วยให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาตนเองได้ดี โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถใช้การเรียนรู้แบบอภิปรายกลุ่ม และกระบวนการสุนทรียสนทนา ในการแลกเปลี่ยนมุมมองซึ่งกันและกัน จะช่วยให้นักศึกษามองเห็นถึงความแตกต่างของพื้นฐานความเชื่อของแต่ละคน และลดข้อขัดแย้งด้านความเชื่อและความคิดของแต่ละบุคคล ส่วนการเรียนรู้ผ่านการจัดทำโครงการ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเอง จะช่วยให้เกิดการพัฒนายั่งยืนมากขึ้น



ผลลัพธ์การเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้	การประยุกต์ใช้ การสอนน้อยเรียนรู้มาก
ความรู้	ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การใช้ปัญหาเป็นหลัก (PBL) การใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) ห้องเรียนกลับทาง (Flipped classroom) ฯลฯ	จุดเน้นสำคัญคือ การเชื่อมโยงความรู้เดิมของนักศึกษากับความรู้อย่างใหม่ที่เกิดขึ้น จัดเนื้อหาให้ง่ายต่อความเข้าใจ ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการค้นหาความรู้และสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยอาจารย์ผู้สอน มีบทบาทสำคัญในการเป็นโค้ช (Coaching) โดยใช้ทักษะการตั้งคำถามที่ทรงพลัง (Power Question) และการสร้างบรรยากาศแบบกัลยาณมิตร เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และลึกซึ้งขึ้นเรื่อย ๆ
ทักษะทางปัญญา	ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น วิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง กระบวนการสืบค้น (Inquiry Process) การเรียนแบบค้นพบ (Discovery Learning) การเรียนแบบแก้ปัญหา (Problem-solving) การเรียนแบบสร้างแผนผังความคิด (Concept Mapping) ฯลฯ	จุดเน้นสำคัญ เน้นการสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์สถานการณ์ การพัฒนาความคิดรวบยอด ที่จะนำไปสู่การใช้ทักษะทางปัญญาในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ โดยครูผู้สอนใช้ทักษะการตั้งคำถาม กระตุ้นกระบวนการคิดของนักศึกษา และใช้เทคนิคการสะท้อนคิด เพื่อให้นักศึกษาได้ทบทวน ไตร่ตรอง กระบวนการคิดของตนเอง อันนำไปสู่การพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูงต่อไป
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การเรียนอภิปรายกลุ่มย่อย (Small group discussion) การเรียนรู้แบบทีม (Team learning) เป็นต้น	จุดเน้นสำคัญ คือการให้นักศึกษามีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และฝึกทักษะต่างๆ เช่นการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ทักษะทางสังคมและการสื่อสาร โดยอาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) การใช้เทคนิคการสะท้อนคิด เพื่อให้นักศึกษาได้ทบทวน ประเมินการทำหน้าที่ หรือบทบาทของตนเองในกระบวนการกลุ่ม และส่งเสริมให้มีการถอดบทเรียน ที่ได้จากกระบวนการกลุ่ม
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	การฝึกทักษะการคำนวณที่สำคัญ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันและใช้ทางการแพทย์ การจัดการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยี (Technology - Related Instruction) เช่น ชุดการสอน บทเรียน	จุดเน้นสำคัญ คือ ให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการคำนวณ ที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล และในชีวิตประจำวัน และการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีในการค้นหาข้อมูลและการเรียนรู้ โดยอาจารย์ผู้สอน ต้องออกแบบการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยี โดยอาจใช้บทเรียนโดยตรงหรือห้อมอบหมายงาน ขณะเดียวกันอาจารย์ต้องให้ข้อมูลป้อนกลับ (feed back) ต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย



ผลลัพธ์การเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้	การประยุกต์ใช้ การสอนน้อยเรียนรู้มาก
ทักษะปฏิบัติการพยาบาล	การสอนแบบสาธิต การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) การฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง	จุดเน้นสำคัญคือ การพัฒนาให้นักศึกษา คิดเป็น ทำเป็น คือ สามารถฝึกทักษะปฏิบัติการพยาบาล และให้การพยาบาลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยอาจารย์มีบทบาทสำคัญ คือ การทำหน้าที่เป็นโค้ช ที่จะตั้งคำถาม กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และใช้ทักษะการสะท้อนคิด เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาได้ทบทวน ไตร่ตรอง ถึงผลลัพธ์การปฏิบัติการพยาบาลของตน และหาแนวทางในการพัฒนาให้ดีขึ้น และการมีบทบาทเป็นพยาบาลต้นแบบให้นักศึกษาได้เรียนรู้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ “สอนน้อย เรียนรู้มากนั้น” สิ่งสำคัญคือการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ มากกว่าการจำเนื้อหาความรู้ และมุ่งพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตและการทำงาน บทบาทของครูจึงต้องปรับเปลี่ยนจากผู้สอน หรือผู้บอกเล่าความรู้ ไปสู่การเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ดังที่ ศาสตราจารย์ นายแพทย์วิจารณ์ พานิช กล่าวไว้ว่า “ครูยุคใหม่ต้องเปลี่ยนใจ ต้องสอนให้น้อย ให้ลูกศิษย์เรียนเยอะๆ และช่วยดำเนินการให้ศิษย์ได้ฝึกทักษะ การฝึกนี้เขาทำเองไม่ใช่ครูทำให้ แต่เราช่วยแนะ ปรับจากการสอนไปสู่ Active Learning และที่สำคัญคือ ต้องช่วยให้ศิษย์พัฒนาเต็มศักยภาพ ...ต้องให้ได้ Transformative Learning และเกิด Holistic Development พัฒนาครบด้าน และพัฒนาทั้งด้านนอกและด้านใน คือจิตใจรู้ผิดชอบชั่วดี”¹⁸

บทสรุป

แนวคิดการสอนน้อย เรียนรู้มากของประเทศสิงคโปร์นั้น สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศไทย และทิศทางการศึกษาพยาบาล เพราะประเทศไทยได้เริ่มมีการปฏิรูปการศึกษาด้วยหลักการและแนวคิดนี้มาตั้งแต่การออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แล้ว หากแต่การนำ

แนวคิดมาสู่การปฏิบัติยังคงค่อยเป็นค่อยไป จึงยังคงต้องพัฒนาต่อเนื่องให้มีการปรับเปลี่ยนได้อย่างเป็นรูปธรรม การประยุกต์ใช้แนวคิดการสอนน้อยเรียนรู้มาก ในการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลนั้น ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมกระบวนการดังกล่าวต้องเริ่มที่การปรับทัศนคติของอาจารย์ผู้สอนก่อน กล่าวคือต้องยอมรับในตัวผู้เรียนก่อนว่าผู้เรียนแต่ละคนมีประสบการณ์เดิม ที่สามารถต่อยอดความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันของผู้เรียน และครูมีบทบาทสำคัญคือการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการค้นหาความรู้ของนักเรียน และการตั้งคำถาม ที่ท้าทายให้ผู้เรียนอยากที่จะค้นหาความรู้เพิ่มเติม เมื่อเริ่มต้นด้วยความเชื่อที่ถูกต้อง สิ่งที่ต้องทำต่อมาคือการปรับบทบาท จากครูผู้สอน เป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ จากการเตรียมเนื้อหาสำหรับการสอนแต่ละครั้ง มาเป็นการออกแบบกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนั้นมีหลายแบบ เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบปัญหาเป็นหลัก (PBL) การเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน การเรียนแบบร่วมมือ การใช้ simulation based เป็นต้น ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลมีการใช้การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายอยู่แล้ว แต่สิ่งสำคัญคือ เมื่อจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการดังที่กล่าวมาแล้ว ก็ต้องเชื่อว่าวิธีเหล่านั้นจะช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง



ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นทั้งในตัวผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทั้งในตัวผู้เรียน และผู้สอน โดยเชื่อในกระบวนการเรียนรู้มากกว่า การจำกัดเนื้อหาความรู้ ไม่เช่นนั้นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ออกแบบไปนั้น แทนที่จะเกิดประโยชน์ แต่กลับเป็นการเพิ่มภาระให้ผู้เรียน คือมีทั้งกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นผู้ค้นหาและสร้างความรู้ด้วยตัวเอง และยังมีการสอนเนื้อหาที่ครูดคิดว่าผู้เรียนต้องเรียนเพิ่มเข้าไปอีก ทั้งการเพิ่มชั่วโมงบรรยาย หรือการให้ผู้เรียนทำรายงานในส่วนของเนื้อหาเพิ่มเติมเข้ามา ทั้งที่ควรเป็นการเน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ การค้นคว้าหาข้อสรุปเพื่อให้ได้มโนทัศน์ (concept) สำคัญมากกว่า นอกจากนั้นบทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่งของครูคือ การจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง หรือประสบการณ์จริง ที่จะกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีความปลอดภัย มีความสุขที่จะค้นคว้าหาความรู้ สิ่งสำคัญอีกประการที่ครูต้องพัฒนาเพิ่มเติม คือทักษะการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน และเทคนิคการสะท้อนคิด ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

References

1. Benner P, Sutphen M, Leonard V, Day L. Educating nurses: A call for radical transformation. San Francisco, CA: Jossey-Bass; 2010.
2. Panich V. Transformative learning for the 21st century. 2nd Ed. Bangkok: The Siam Commercial Foundation; 2014.
3. Thongdee W. Teach Less Learn More: TLLM According Buddhist. Proceeding of the 5th Phuket Rajabhat University Conference. Developing the Quality of Thai Research to the International Standards; 2015.
4. Juin ET, Zongyi D, Christine KL, Christina LR. Chapter 7. Teach Less, Learn More Lost in Translation in Deng, Zongyi, S, Gopinathan, Lee, Cristine Kim-Eng (Eds.). Globalization and the Singapore Curriculum: From Policy to Classroom. (p.p99-117). Singapore: Springer; 2013.
5. Angganapattarakajorn, V. Application of Teach Less, Learn More to Learning Management in Mathematics Classroom. Journal of Education, 23(1) 1-11; 2012.
6. Kagan S. Teach Less, Learn More. San Clemente, CA: Kagan Publishing. Kagan Online Magazine, Fall; 2006.
7. Sai-on W. Thailand 4.0. Academic Focus [Internet]. 2016. [cited 2016 Nov 20]. Available from : http://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2559/jul2559-5.pdf.
8. Luankaew K. When Thailand was driven by Education 2.0. Sanpanya: 26; 16th July 2016.
9. Wiggins G, McTighe J. Understanding by Design. 2nd ed. Alexandria, VA: Association for Supervision and curriculum development; 2006.
10. Overview of backward design and (FAQ) Frequently Asked Questions [Internet]. 2016. [cited 2016 Nov 9]. Available from : https://www.wku.edu/library/dlps/infolit/documents/designing_lesson_plans_using_backward_design.pdf
11. Kanut Thatthong. Backward Design. 4th ed. Bangkok: Phetkasem PrintingGroup; 2009.
12. Wiggins G, McTighe J. Understanding by Design: The Six Facets of Understanding [Internet]. 2016. [cited 2016 Nov 9]. Available from : <https://docs.google.com/document/d/1gdCFyOZNdh3IH2M9wy3a1MLqOrJ9yXOq>



97m1Yg6mTkQ/edit

13. Office of the National Education Commission. The National Education Act B.E. 2542, amendments (2nd Edition) B.E. 2545, and amendments B.E. 2553. Bangkok: Prikwhan Graphic. 2010.
14. Office of the Minister Newslines. Guideline for learning time administration[Internet]. Bangkok: The Ministry of Education; 2015[cited 2016 Nov 12]. Available form : <http://www.moe.go.th/websm/2015/sep/319.html>
15. Waichompu N, Jorajit S. The 21st Century's challenges of nursing instructors: Teach Less, Learn More. Princess of Naradhiwas University. Journal of humanities and social sciences. July – December 2016; 3(2): 73-81.
16. Panich V. Teaching as the professional teacher.

Nakhonpathom: saiturakit printing-Aamarin Printing and publishin; 2016.

17. Ruangrong P. et.al. Educational technology VS Thai teacher in 21st century. Panyapiwat Journal 5 (Special Issue) May; 2014: 195-203.
18. Panich V. Transformative learning for 21st century. Bangkok: S. Chareon Printing; 2013.